

Sammenskrivning af det anmeldte det tekniske grundlag m.v. for livsforsikringsvirksomhed

I henhold til § 2, stk. 8, jf. § 2, stk. 9, i bekendtgørelse om anmeldelse af det tekniske grundlag m.v. for livsforsikringsvirksomhed skal livsforsikringsselskabet hvert år inden udgangen af juni indsende en sammenskrivning af selskabets samlede gældende anmeldte tekniske grundlag m.v. for livsforsikringsvirksomhed til Finanstilsynet. Det sammenskrevne tekniske grundlag m.v. for livsforsikringsvirksomhed skal inkludere alle anmeldelser af det tekniske grundlag m.v. for livsforsikringsvirksomhed, der i henhold til § 20, stk. 1, i lov om finansiel virksomhed er indsendt til Finanstilsynet inden udgangen af det foregående år. Det sammenskrevne tekniske grundlag m.v. for livsforsikringsvirksomhed må ikke indeholde tidligere anmeldte regler og satser, der ikke længere er gældende ved udgangen af det foregående år. Ved livsforsikringsselskaber forstås: livsforsikringsaktieselskaber, tværgående pensionskasser og filialer af udenlandske selskaber, der har tilladelse til at drive livsforsikringsvirksomhed efter § 11 i lov om finansiel virksomhed.

Brevdato
28. marts 2014
Livsforsikringsselskabets navn
Arkitekternes Pensionskasse
Offentlig tilgængelighed
Det sammenskrevne samlede anmeldte tekniske grundlag m.v. for livsforsikringsvirksomhed er offentlig tilgængeligt, medmindre livsforsikringsselskabet hér angiver, at grundlaget m.v. indeholder dele, der i henhold til bekendtgørelsens § 5, stk. 2, ikke er offentlig tilgængelige, og tillige indsender et ekstra eksemplar af det sammenskrevne tekniske grundlag m.v. for livsforsikringsvirksomhed til Finanstilsynet, hvor disse dele er udeladt, jf. bekendtgørelsens § 2, stk. 9,
-
Sammenskrevet gældende anmeldt teknisk grundlag m.v. for livsforsikringsvirksomhed
Livsforsikringsselskabet skal angive en sammenskrivning af det samlede anmeldte tekniske grundlag m.v. for livsforsikringsvirksomhed, jf. bekendtgørelsens § 2, stk. 8 og 9.
Arkitekternes Pensionskasse Teknisk Grundlag – 2014
Dette tekniske grundlag er fastsat af og kan ændres af bestyrelsen efter samråd med pensionskassens ansvarshavende aktuar. Grundlaget indeholder anmeldelser til og med 19.12.2013.
Indhold
1. Tegningsgrundlag 2. Markedsværdigrundlag 3. Anvendte grundformer 4. Helbredsregler 5. Fripoliceberegning, genkøb samt overførelser 6. Betingede tilsagn 7. Særlige bonushensættelser 8. Beregning og anvendelse af realiseret resultat 9. Genforsikring 10. Konto- og bonusberegninger
Dette tekniske grundlag dækker alle Pensionskassens forsikringer. Grundlaget erstatter 1. januar 2010 det hid-

tidige tekniske grundlag og alle tillægsanmeldelser.

Grundlaget følger G82-modellen jf. Beretning fra Forsikringstilsynet (nu Finanstilsynet) om tilsynets virksomhed i året 1982, afdeling II, side 2-51, med senere ændringer (Indholdet af disse beretninger er tillige gengivet i den røde mappe "G82"). Definitioner, notation og beregningsteknik fra disse grundlag er anvendt uændret, hvor intet andet er nævnt, og vil ikke være gengivet i dette tekniske grundlag.

1. Tegningsgrundlag

Gruppe A:

Grundlag: Unisex G09H-grundlag med teknisk rente 4,25%, dødelighed efter G09H-intensiteten, invaliditet efter GA09H-intensiteten og en administrationsbelastning på 8% af bidrag hhv. 3% af indskud.

Omfattet: Alle ordninger nytegnet i perioden indtil 30.06.1999. Bidragsstigninger og bonus efter 31.12.2001 for disse ordninger indgår i gruppe B.

Gruppe B:

Grundlag: Unisex G09L-grundlag med teknisk rente 1,00%, dødelighed efter G09L-intensiteten, invaliditet efter GA82M-intensiteten og en administrationsbelastning på 10% af bidrag og indskud.

Omfattet: Alle ordninger, som ikke er i gruppe A, incl. ordninger fra gruppe A, som medlemmet har valgt omtegnet til en ordning identisk med de nytegnede ordninger fra og med 01.05.2004.

1.1 Risikoparametre

G09H-unisex

Dødelighed, individuel, G09H	$\mu(x) = 0,000255 + 10^{5,516919-10 + 0,040x}$
Invaliditet, GA09H	$\mu^{ai}(x) = 0,00032 + 10^{4,443090-10 + 0,060x}$
Dødelighed, forsørgt, G09H	$\mu(y) = 0,000255 + 10^{5,516919-10 + 0,040y}$
Giftintensitet	$\gamma(x) = 0,14 \times 10^{\frac{(x-26)^2}{24(x-15)}} \text{ for } x > 15$
Skilsmisseintensitet	$\sigma(x) = 0,016 \times 10^{\frac{(x-15)^2}{1800}} \text{ for } x > 15$
Middelværdi i ϕ	$\lambda(x) = 0,765x + 6$
Spredning i ϕ	$s(x) = \left(0,21 - \frac{1}{x-10}\right)x$
Børneintensitet, C82K	$c(x) = 0,13 \times 10^{\frac{(x-24)^2}{7(x-12)}} \text{ for } x > 12$
Waisensandsynlighed	$w = 17,5\%$
Halv invaliditet	$\mu^{ai,1/2}(x) = 20\% \mu^{ai,2/3}(x)$

Parametrene for de kollektive ægtefælleydelser svarer til en blanding af standardgrundlaget G82M og G82K, mens børneintensiteten svarer til standardgrundlaget G82K.

G09L –unisex

Dødelighed, individuel, G09L	$\mu(x) = 0,00050 + 10^{5,232178-10 + 0,041x}$
Invaliditet, GA82M	$\mu^{ai}(x) = 0,0004 + 10^{4,54000-10 + 0,060x}$
Dødelighed, forsørgt, G09L	$\mu(y) = 0,0005 + 10^{5,232178-10 + 0,041y}$
Giftintensitet	$\gamma(x) = 0,14 \times 10^{\frac{(x-26)^2}{24(x-15)}} \text{ for } x > 15$
Skilsmisseintensitet	$\sigma(x) = 0,016 \times 10^{\frac{(x-15)^2}{1800}} \text{ for } x > 15$
Middelværdi i ϕ	$\lambda(x) = 0,765x + 6$
Spredning i ϕ	$s(x) = \left(0,21 - \frac{1}{x-10}\right)x$

Børneintensitet, C82K
Waisensandsynlighed
Halv invaliditet

$$c(x) = 0,13 \times 10^{\frac{(x-24)^2}{7(x-12)}} \text{ for } x > 12$$
$$w = 17,5\%$$
$$\mu^{ai,1/2}(x) = 20\% \mu^{ai,2/3}(x)$$

Parametrene for de kollektive ydelser er identiske med G09H-grundlaget.

1.2 Rente

Den tekniske rente i udgør 4,25% i gruppe A og 1,50% i gruppe B. Opgørelsesrenten er identisk med den tekniske rente.

1.3 Administration

Af alle bidrag efter fradrag af evt. arbejdsmarkedsbidrag sker der et fradrag på 8% i gruppe A og 10% i gruppe B. Indskud fradrages 3% i gruppe A og 10% i gruppe B. Overførelser i forbindelse med jobskifte (se afsnit 5) belastes ikke. Tilsvarende 0% fradrag sker for overførsler af ordninger vedrørende overenskomster, som i dag indebærer bidragsbetaling til pensionskassen, for så vidt medlemmet på overførelstidspunktet er bidragsbetalende.

2. Markedsværdigrundlag

Pensionshensættelsen til markedsværdi pr. medlemsordning opgøres som summen af de "garanterede ydelser" (GY), bonuspotentialer på de fremtidige bidrag (BP) og bonuspotentialer på fripolicer (BF), hvor $(\ ]^+$ betegner den positive del)

$$GY = Y \times pas^M - B \times akt^M + adm^M$$

$$BP = [B \times akt^M - Y^P \times pas^M - adm^P]^+$$

$$BF = [V - Y^F \times pas^M - adm^F]^+ - V^{mk}$$

med

Y er den enkelte ordnings "garanterede ydelse", hvoraf Y^F er fripoliceydelsen beregnet på tegningsgrundlaget. Y^P er bidragsydelsen, dvs. $Y = Y^F + Y^P$.

B er det årlige bidrag efter amb-reduktion, som Y er baseret på (Medlemmer på bidragsfri dækning omregnes til fripolicer først).

V er værdien af den retrospektive hensættelse efter fordeling af det realiserede resultat.

pas^M , akt^M er passiver og aktiver opgjort på markedsgrundlaget efter modellen i afsnit 1.1-3 med satser, som angivet i satsbilag.

adm^M er nutidsværdien af den forventede fremtidige administrationsudgift. Den beregnes på markedsværdigrundlaget: $adm^M = a \times Y \times (pas^M + akt^M)$. Værdien opdeles efter fripoliceydelse, adm^F , og bidragsydelse, adm^B , ved at erstatte ydelsen Y med fripoliceydelsen Y^F hhv. bidragsydelsen Y^B .

a er administrationsparameter på markedsniveau, som angivet i satsbilag.

V^{mk} er ordningens andel af det forventede fremtidige administrationsresultat.

For medlemmer, som er på opsparingsordning og endnu ikke pensioneret, samt pensionister, der modtager en ydelse i kraft af omvalg til variabel udbetaling, opgøres der ikke bonuspotentialer. Disse indgår med værdien af ordningen i den "garanterede ydelse" (GY). I regnskabet tillægges de "garanterede ydelser" et estimat over den ikke-forfaldne del af IBNR- og RBNS-hensættelser.

IBNR-hensættelserne opgøres ved en gennemgang af de forrige års skadesmønstre, herunder specielt forholdet mellem skadestidspunktet og anmeldelsen. På basis af denne gennemgang afsættes gennemsnittet af de sidste tre års skadesbeløb for ikke-anmeldte indtrufne skader i et tidsrum svarende til det forventede tidsrum mellem statutidspunktet og dagen, hvor estimatet opgøres.

RBNS-hensættelserne opgøres ved at gennemgå samtlige rapporterede skader på opgørelsestidspunktet, som ikke er afsluttede. Såfremt skadesanmeldelserne skønnes at medføre reservespring afsættes skaderne 100%. RBNS-skaderne afsættes efter eksakt samme metode, som de ordinære skader i henhold til dette tekniske grundlag.

Korrektionen af værdien af de retrospektive hensættelser p.g.a. fordeling af det realiserede resultat sker efter følgende principper:

1. Der indgår alene den del af det realiserede resultat, som tilfalder forsikringsbestanden og som ikke anvendes til reduktion af det kollektive bonuspotentiale.
2. En negativ resultatandel fordeles ud på de enkelte forsikringer vægtet efter forsikringens andel af værdien af de retrospektive hensættelser opgjort før fordelingen.
3. Såfremt der herved opstår negativt bonuspotentiale på fripolicyen på en forsikring, nedsættes forsikringens andel af det realiserede resultat således at bonuspotentialet på fripolicyen bliver 0. Den del, der således ikke kan rummes på den enkelte forsikring, overføres til egenkapitalen hhv. særlige bonushensættelser.
4. Ved en efterfølgende fordeling af en positiv realiseret resultatandel anvendes den i punkt 2 beskrevne nøgle. Såfremt princippet i punkt 3 har været anvendt for en forsikring, modregnes forlods den del, som egenkapitalen og de særlige bonushensættelser har båret.
5. Summen af korrektioner for det enkelte medlem kan aldrig overstige 0, dvs. værdien af de retrospektive hensættelser kan aldrig overstige de retrospektive hensættelser.
6. Korrektionerne er absolutte beløb, der forrentes med depotrenten efter skat.

3. Anvendte grundformer

Pensionskassen anvender kun følgende grundform ud over de i G82 nævnte:

Kollektiv ægtefællepension med maksimal udbetalingsperiode:

$K_{806}(x,m)$ beregnes som $K_{810}(x)$ med $S_{x+\theta}^d = g_{x+\theta} \cdot a_{\eta_{x+\theta};m}^{-1}$ hvor m er udbetalingsperioden.

Valgfrie kollektive ægtefællepensioner (markeret med '):

$g_{x+\theta}$ erstattes med $g_{\max(x+\theta;60)} / g_{60}$ i valgfrie kollektive ydelser.

Valgfri kollektiv børnerente ved invaliditet før risikoophør i alder w :

$$K_{953}(w,r) = \frac{1}{D^a(x)} \int_x^w D^a(t) \mu^{ai}(t) rS'(t) dt \text{ for } x < w \text{ og } = 0 \text{ ellers.}$$

$$S^{ad}(x) = 0, S^{ai}(x) = rS'(x) \text{ for } x < w \text{ og } = 0 \text{ ellers}$$

Valgfri kollektiv børnerente ved død inden alder u , aktivbetinget til alder w :

$$K_{954}(u,w,r) = \frac{1}{D^a(x)} \int_x^w D^a(t) \mu^{ad}(t) rS'(t) dt + \frac{D^a(w)}{D^a(x)} \frac{1}{D(w)} \int_w^u D(t) \mu^{ad}(t) rS'(t) dt \text{ for } x < w$$

$$K_{954}(u,w,r) = \frac{1}{D(x)} \int_x^u D(t) \mu^{ad}(t) rS'(t) dt \text{ for } w \leq x < u \text{ og } = 0 \text{ ellers}$$

$$S^{ai}(x) = K_{954}(u,w,r) \text{ for } x < w, S^{ad}(x) = rS'(x) \text{ for } x < u \text{ og } = 0 \text{ ellers}$$

Valgfri kollektiv børnerente ved død:

$$K_{957}(r) = \frac{1}{D(x)} \int_x^\infty D(t) \mu(t) rS'(t) dt. \quad S^{ad}(x) = rS'(x)$$

Hvor $rS'(x) = rS(x) \times (1 - \exp[-c(t)dt])^{-1}$, integralet regnet fra $t = \max[1; x-r]$ til x .

For ordninger i gruppe B anvendes kombinationer af K_{211} , K_{419} , K_{429} , K_{115} , K_{810} , K_{806} , K_{953} , K_{954} til skattekode 1 ordninger samt K_{185} og K_{135} til supplerende opsparinger i form af ophørende livrenter med udbetaling til skatteko-

de1-kreds, rateordninger og kapitalordninger.

For ordninger i gruppe A anvendes kombinationer af K_{211} , K_{415} , K_{810} , K_{806} , K_{945} , K_{850} til skattekode 1 ordninger samt K_{185} og K_{135} til supplerende opsparinger i form af ophørende livrenter med udbetaling til skattekode1-kreds, rateordninger og kapitalordninger.

Opsparingsordningerne, helbredsbetingsbetaget jævnfør afsnit 4, beregnes som den ordinære ordning i udløbsalderen diskonteret med grundlagsrenten i den resterende opsparingsperiode, dvs. $V^{u-x}K_{xxx}(u)$.

Den supplerende engangsydelse, jf. regulativet og PBL §29a, beregnes som livs- og aktivbetingsbetaget sum, dvs. D_u^a / D_x^a finansieret ved 10% af bidraget til skattekode-1-ordningerne – dog med fradrag af andel til valgfri dødsfaldssum.

Kapitalværdien af bidraget, aktivet, beregnes enten ved simple annuiteter uden dødelighed, almindelige annuiteter eller aktivt betingede annuiteter med ophørende bidragsfritagelsesret ved 1/2 eller 2/3 invaliditet.

Alle passiver beregnes ved lineær interpolation ud fra tabeller i hele aldre. Passiverne og aktiverne beregnes, som om ydelser og bidrag forfaldt kontinuert.

4. Helbredsregler

Pensionskassen optager medlemmerne uden helbredsoplysninger, såfremt optagelsen sker efter kollektiv overenskomst, aftale eller lignende med pligtige indbetalinger. Øvrige medlemmer afkræves helbredsoplysninger ved optagelse og ved genoptagelse af bidraget efter endt bidragsfri dækning. Desuden kræves helbredsoplysninger ved indskud eller bidragsstigninger, som ikke er omfattet af kollektiv overenskomst, der medfører en stigning i risikosummen på mere end 25%. Stigningen vurderes i en periode over maksimalt 3 år.

Medlemmer optaget uden helbredsoplysninger er underlagt en karensbestemmelse, hvor skader inden for 2 år efter optagelsen - som skyldes sygdom indtruffet før optagelsen – medfører formindskede dækninger i 10 år, hvor dækningerne reduceres til 50% de første 5 år og derefter optrappes med 10% pr år.

Helbredsoplysningerne består af en egen-erklæring om helbred og arbejdsevne. Finder pensionskassen eller dennes læge, at de indsendte helbredsoplysninger indeholder oplysninger, der kan medføre placering i opsparingsafdelingen - jf. nedenfor - indhentes yderligere oplysninger fra medlemmets læge eller en speciallæge. Til dette formål anvendes p.t. primært de til enhver tid opdaterede skemaer fra Videntcenter for Forsikring og Helbred.

Medlemmer, hvis helbred bedømmes til D0-D4 hhv. I0-I4, optages på normale vilkår, mens bedømmelser på D5 hhv. I5 og derover klassificeres som utilfredsstillende.

Ved utilfredsstillende helbredsoplysninger optages medlemmerne i opsparingsafdelingen. Denne afdeling giver kun ret til ydelser ved død og invaliditet beregnet ud fra det opsparede depot indskudt på en aktuel ordning i den normale afdeling på kollektiv basis. Der kan udstedes klausul mod den eller de sygdomme, der fremgår af helbredserklæringen. Klausulerne kan være tidsbegrænsede eller stedsevarende.

Medlemmer, der ikke afleverer helbredserklæring, eller ved ansættelsen er ansat i skånejob, fleksjob eller er fyldt efterlønsalderen vil ligeledes blive placeret i opsparingsafdelingen.

5. Fripoliceberegning, genkøb samt overførelser

Ved bidragsfri dækning har medlemmet ret til uændret risikodækning i op til 12 måneder, såfremt hensættelsen er tilstrækkelig. Under bidragsfri dækning fremskrives hensættelsen månedsvis med fradrag af den nødvendige risikopræmie. Dækningen ophører senest i den måned, hvori ultimo-hensættelsen bliver negativ.

Ved ophør af bidragsbetaling og efter endt bidragsfri dækning omregnes medlemskabet til hvilende (fripolice). Beregningen sker ved en forholdsmæssig nedsættelse af ydelserne svarende til kapitalværdien af de bortfaldne bidrag på tegningsgrundlaget.

Genkøb er begrænset i henhold til pensionsregulativet. Ved genkøb udbetales eller overføres en værdi svarende til medlemmets pensionshensættelse opgjort på tegningsgrundlaget med fradrag af *Gebyr* og *Kursværn*. Der beregnes altid på det kollektive grundlag uanset medlemmets alder ved genkøbet. Hvis medlemmet har særlige bonus-hensættelser tillægges disse dog med modregning af evt. negativt bonusbeløb. Hvis medlemmet ved konverterin-

gen til nyt medlemssystem 1.01.2009 har fået et konverteringstilskud, vil dette ikke blive udbetalt ved genkøb.

Gebyr er et ekspeditionsgebyr på 0 kr. (2014). Beløbet fastsættes hvert år af bestyrelsen ud fra skat3-max og anmeldes til Finanstilsynet. *Gebyr* kan dog ikke overstige 5% af det udbetalte beløb.

Kursværet er en reduktionsfaktor, som udgør forholdet mellem pensionskassens nettoformue og pensionshensættelserne incl. solvensmargenkrav opgjort efter regnskabsreglerne. Faktoren kan ikke være over 1. Faktoren kan først finde anvendelse efter anmeldelse til Finanstilsynet.

Pensionskassen har tilsluttet sig til *Aftale om overførsel af pensionsordninger mellem selskaber i forbindelse med en arbejdstagers overgang til anden ansættelse (obligatoriske og frivillige ordninger)* af 1. februar 1993 med senere ændringer samt *Aftale om pensionsoverførelse ved virksomhedsomdannelse m.v.* af 2. april 1998 med senere ændringer. Dette indebærer, at pensionskassen ikke tager administrationsandele eller –gebyr ved overførsler til eller fra pensionskassen i forbindelse med et medlems skift af pensionsleverandør ved overgang fra en obligatorisk ordning til en anden obligatorisk ordning eller fra en frivillig ordning til en anden frivillig ordning i forbindelse med jobskifte eller virksomhedsomdannelse fx spaltning, fusion, privatisering eller frasalg jf. definitionerne i førnævnte aftaler. Administrationsfriheden gælder i 36 måneder fra jobophøret i den afgivne ordning. For depoter under 46.000 kr. (i 2012) er der ingen tidsbegrænsning.

Der kræves ikke helbredsbedømmelse ved indskud i ovennævnte tilfælde, hvis helbredsbedømmelsen i det afgivne selskab mindst har været på samme niveau (dvs. helbredsattest eller -erklæring), som pensionskassens helbredsbedømmelse. Såfremt medlemmet er omfattet af karens i pensionskassen, vil medlemmets periode som fuldt erhvervsdygtig med uafbrudt bidragsbetaling i det afgivne selskab blive medregnet i pensionskassens karensperiode, hvis pensionskassen får overført ordningens fulde værdi.

6. Betingede tilsagn

Ydelser baseret på bidrag, der hidrører fra tiden før 30.06.1999 giver anledning til faste tilsagn.

De øvrige ydelser - incl. ydelser for de medlemmer, som er omvalgt til gruppe B fra og med maj 2004 - er betingede, hvilket betyder, at bestyrelsen efter samråd med aktuaren kan beslutte, at de skal nedsættes såfremt en eller flere af følgende forudsætninger opfyldes:

- Det realiserede afkast efter skat set over en 3-årig periode ligger under grundlagsrenten.
- Den konstaterede dødelighed eller invaliditetshyppighed i pensionskassen set over en 3-årig periode afviger til ugunst for pensionskassen set i forhold til grundlagets forudsætninger
- De konstaterede forhold vedrørende børn og ægtefæller afviger til ugunst for kassen set i forhold til grundlagets forudsætninger
- Grundlagets forudsatte omkostningsprocent er lavere end gennemsnittet af livsforsikrings-selskabers og pensionskassers omkostningsprocent (jf. nøgletallene i regnskabsbekendt-gørelsen) for de sidste 3 år.
- Grundlagsrenten overstiger nyinvesteringsafkastet efter skat af lange statsobligationer (10årige).

Ved en eventuel nedsættelse af ydelserne tages der udgangspunkt i ækvivalensprincippet, idet medlemmets hensættelse ikke kan nedsættes. Ændringen kan kun omfatte den eller de forudsætninger, der er bristet. Ændringen i grundlagets parametre svarer til de faktiske konstaterede afvigelser, medmindre bestyrelsen efter samråd med aktuaren beslutter at begrænse ændringen. Ændringen anmeldes til Finanstilsynet, og alle berørte underrettes.

Ydelser, der hidrører fra bonus for 1998 og derefter, er betingede som angivet i bonusregulativet.

7. Særlige bonushensættelser

De særlige bonushensættelser afsættes kollektivt og kan medregnes i pensionskassens basiskapital. De opbygges ved at benytte en del af overskuddet på policerne gennem en reduktion af bonus. Bonushensættelserne er af type B, der opfylder betingelserne i § 134 i Lov om Finansiell Virksomhed.

Alle dele af policernes overskud kan bidrage til opbygningen af de særlige bonushensættelser. Fordelingen og størrelsen af bidraget anmeldes til Finanstilsynet og kan løbende ændres. Fordelingen og størrelsen af bidraget

kan variere for delbestande. Fra 1. januar 2009 udgør andelen af overskud, der afsættes i de særlige bonus-hensættelser 5,0 % af præmier og indskud for medlemmer i gruppe B uden faste tilsagn.

Alle udbetalinger fra og med 1. januar 2009 forøges med et ugaranteret tillæg. Udgiften hertil fragår de særlige bonushensættelser. De ugaranterede tillæg kan løbende ændres også for pensioner under udbetaling, ved anmeldelse til Finanstilsynet.

Kontoen for særlige bonushensættelser (repræsenteret ved en procentsats), K_{sb} , opgøres:

ved hvert indskud som $K_{sb,NY} = (V \times K_{sb} + I \times a_{sb}) / [V+I \times (1- a_{sb})]$,
ved hver bidragsindbetaling som $K_{sb,NY} = (V \times K_{sb} + B \times a_{sb}) / [V+B \times (1- a_{sb})]$
samt ved justering af egenkapitalen regnes $K_{sb,NY} = K_{sb} \times F$

hvor

V	hensættelsen på tegningsgrundlaget
I	nettoindskud eller –overførsel (efter amb)
B	nettobidrag (efter amb)
a_{sb}	andel af indbetalinger der tilgår særlige bonushensættelser (5% i 2009)
F	faktor til justering af de særlige bonushensættelser med egenkapitalforrentningen

8. Beregning og fordeling af realiseret resultat

Beregningen af det realiserede resultat, fordelingen mellem egenkapitalforrentning og medlemmernes opsparring samt fordelingen mellem medlemmerne og de øvrige pensionsberettigede sker efter det til enhver tid anmeldte bonusregulativ. Den anmeldelsespligtige del heraf udgør:

§ 1. Fordeling af overskuddet

Stk. 1. I henhold til pensionsregulativet beregnes og fordeles det realiserede resultat efter dette regulativ. Bestemmelserne i pensionskassens aftalegrundlag, herunder dette bonusregulativ, går forud for kontributionsbekendtgørelsens bestemmelser.

Stk. 2. Pensionskassens realiserede resultat opgøres efter kontributionsbekendtgørelsens bestemmelser før skat. For at sikre, at fordelingen sker efter kollektive og solidariske principper, opgøres der kun et samlet realiseret resultat, som dækker alle grundlagselementer for alle pensionsordninger.

Stk. 3. Egenkapitalen og særlige bonushensættelser tilskrives så vidt muligt et beløb svarende til at egenkapitalen og særlige bonushensættelser – før skat - er blevet forrentet med nøgletal 1 med et tillæg svarende til 0,7% af de retrospektiv hensættelser primo året. Tillægget deles mellem egenkapitalen og de særlige bonushensættelser i forhold til deres primoværdier. Dette beløb kan være såvel positivt som negativt. Tillægget nedsættes, hvis der ikke er plads til det i et positivt realiseret resultat.

Stk. 4. Resten af overskuddet tilfalder medlemmerne som forsikrede. Den andel af årets overskud, der skal tilskrives det enkelte medlem som bonus, fastsættes af pensionskassens bestyrelse efter samråd med aktuaren jf. §2.

Stk. 5. Det resterende overskud henlægges til kollektivt bonuspotentiale.

Stk. 6. Såfremt årets overskud ikke giver mulighed for, at egenkapitalen og de særlige bonushensættelser bliver forrentet som angivet ovenfor, vil en manglende forrentning blive fremført i de kommende år og tilskrevet egenkapitalen og de særlige bonushensættelser hurtigst muligt. Den del af årets bonus, som ikke er finansieret via det kollektive bonuspotentiale, vil indgå i beregningen af den manglende forrentning. Den manglende forrentning vil blive oplyst i regnskabet. En manglende forrentning vil blive forrentet med nøgletal 1. Bestyrelsen kan i det enkelte år vælge at nedsætte den manglende forrentning eller renten heraf helt eller delvist efter anmeldelse til Finanstilsynet.

Stk. 7. Berettiget til at deltage i bonusfordelingen er ethvert medlem af pensionskassen samt øvrige pensionsmodtagere.

§2. Bonusgrupper

Stk. 1. Bonusberettigede opdeles i bonusgrupper, der kan afgrænses objektivt. Ved opdelingen skal der først

og fremmest ske en ligestilling af de forskellige tegningsgrundlags elementer. Ubetingede ydelser søges ligestillet med betingede ydelser ved et fradrag i bonus, der svarer til en værdifastsættelse af ydelsesgarantierne.

Stk. 2. Bonusopdelingen og -fordelingen mellem disse grupper foretages forlods af bestyrelsen efter samråd med aktuaren og med anmeldelse til Finanstilsynet.

§3. Bonusfordeling og bonusbetingelser

Stk. 1. Den bonusberettigede tildeles et beløb under hensyntagen til det overskud, som den bonusberettigede efter en kollektiv beregning forventes at frembringe ved gevinst på rente, risiko ved død, risiko ved invaliditet og administration.

Stk. 2. Bonus opgøres for en periode af en måned.

Stk. 3. Bestyrelsen fastsætter efter samråd med aktuaren og med anmeldelse til Finanstilsynet bonusparametre forud for hver bonusperiode. Bonusparametre for ikke-påbegyndte perioder kan ændres af bestyrelsen efter samråd med aktuaren og med anmeldelse til Finanstilsynet.

§4. Beregning af bonusbeløb

Stk. 1. Bonusbeløbet efter §3, stk. 1 beregnes som en sum af rente-, risiko- og administrationsbonus. Hvert element opgøres som forskellen mellem kontoelementerne beregnet med bonusparametrene og parametrene for tegningsgrundlaget. Summen fradrages præmier til bonusbetalte gruppeforsikringer.

Stk. 2. Såfremt bonusbeløbet opgjort efter stk. 1 bliver negativt, fremføres bonusbeløbet til modregning i senere positiv bonus. Saldoen forrentes med kontorenten efter skat. Bestyrelsen kan dog beslutte, at der ydes et kollektivt tilskud for en bonusperiode omfattende medlemmets gruppeforsikringspræmie, hvis medlemmets egen bonus er utilstrækkelig til at dække gruppeforsikringspræmien.

Stk. 3. Pensionister med valgt forhøjet startpension, er omregnet til et ugaranteret grundlag med højere grundlagsrente på pensioneringstidspunktet. For disse pensionister bliver negativ bonus tilskrevet forsikringen og de fremtidige ydelser nedsættes med værdien af den negative bonus. Bestyrelsen fastsætter hvert år, hvilke tillæg nye pensionister kan vælge efter samråd med aktuaren og med anmeldelse til Finanstilsynet.

§5. Anvendelse af bonus. (ej anmeldelsespligtigt)

§6. Ikrafttræden og ændringer

Stk. 1. Dette bonusregulativ træder i kraft 1. januar 2014 og gælder for bonus optjent fra og med januar 2014.

Stk. 2. Bonusregulativet kan ændres af bestyrelsen efter samråd med aktuaren og med anmeldelse til Finanstilsynet med virkning for bonus tildelt efter ændringstidspunktet.

9. Genforsikring

Pensionskassen holder alle risici for egen regning.

10. Konto- og bonusberegninger

Alle tarifieringer sker v.h.a. ækvivalensprincippet og hensættelserne på tegningsgrundlaget bestemmes prospektivt. For hvert medlemskab beregnes tilsvarende en retrospektiv hensættelse ved månedsvis fremregning, som summen af følgende elementer:

- Hensættelse primo måneden
- Indbetaling
- Udbetaling
- Administration
- Risikopræmie ved død
- Risikopræmie ved invaliditet
- Rente
- Reservespring
- Residual
- Rentebonus

Merrente friholdt
Risikobonus-død
Risikobonus-invaliditet
Administrationsbonus
Gruppelivspræmie

Indbetalingerne er efter AM-bidrag men før administrationsfradrag. Alle bidrag har positivt fortegn.

Udbetalingerne er før skat og afgift, men genkøb er efter fradrag af administrationsgebyr. Alle udbetalinger har negativt fortegn.

Administrationsbeløbene beregnes som

- minus $post \times sats$ for indbetalingsposterne bidrag – herunder BFD-bidraget ved retrospektiv beregning under den bidragsfri periode-, regulering, indskud og overførsel, hvor satserne er gengivet i afsnit 1,
- 0 for indbetalingsposten joboverførsel samt udbetalingsposterne, der dækker løbende pensioner og summer, der ikke er nævnt under næste punkt
- minus $\min[post \times 0,05; Gebyr]$, hvor $post$ er en af udbetalingsposterne udtrædelse, overførsel, joboverførsel og $Gebyr$ følger af afsnit 5.

Administrationsbeløbene er således alle negative (med mindre der fx. anvendes et negativt indskud eller en negativ regulering).

Risikopræmie død (medlem) regnes ved $\mu^{ad}(x)(Saldo-S^{ad})/12$ hvor μ^{ad} er dødsintensiteten på grundlaget, $Saldo$ er specificeret under punktet "Grundlagsrente" og S^{ad} er bruttorisikosummen ved død. Alle størrelser er opgjort medio måneden ved lineær interpolation. Risikopræmien ved død bliver således negativ, når den forventede udgift ved død overstiger opsparingen og omvendt.

Risikopassiverne opgøres eksakt i forhold til om der regnes fra højre eller venstre.

Risikopræmie invaliditet regnes analogt til risikopræmie død med overgangen ad erstattet af ai . Risikopræmien ved invaliditet er altid negativ.

Renten regnes pr måned efter satserne gengivet i afsnit 1 som

$$saldo \times ((1+sats)^{1/12} - 1)$$

hvor $saldo$ er hensættelsen primo måneden incl. indbetalinger og udbetalinger samt reservespring.

Reservespringet ved død, invalid og alderspension regnes som V^+ minus V^- , dvs. som forskellen mellem hensættelsen umiddelbart efter skaden og hensættelsen umiddelbart inden.

Reservespringet ved negativ opfyldning er minus saldoen ved ophør af medlemskab p.g.a. bidragsfri dækning har opbrugt al opsparing.

Reservespring kan være såvel positive som negative.

Residualen beregnes som forskellen mellem 1. ordens reserven ultimo måneden beregnet prospektivt afrundet til to decimaler og 1. ordens reserven primo måneden incl. samtlige kontoposteringer på 1. orden. Såfremt medlemmet er bidragsfrit dækket sættes residualen til 0.

Rentebonus beregnes som forskellen mellem renteelementet opgjort efter bonussatsen og opgjort efter grundlagsrenten. Rentebonus vil som hovedregel være positiv.

Merrente friholdt beregnes som det friholdte beløb gange bonussats gange periodelængden.

Risikobonus ved død beregnes som forskellen mellem risikopræmien ved død opgjort efter tegningsgrundlaget og opgjort efter bonussatsen. Risikobonus ved død kan være både positiv og negativ.

<p>Risikobonus ved invaliditet beregnes som forskellen mellem risikopræmien ved invaliditet opgjort efter tegningsgrundlaget og opgjort efter bonussatsen. Risikobonus invaliditet er som hovedregel positiv.</p> <p><u>Administrationsbonus</u> beregnes som administrationselementet opgjort efter tegningsgrundlaget og opgjort efter bonussatserne. Administrationsbonus vil som hovedregel være positiv.</p> <p><u>Gruppelivspræmien</u> er periodens præmie til gruppeliv. Denne fradrages i bonus. Såfremt medlemmet ikke har bonus nok til at dække gruppelivspræmien, dækker pensionskassen resten.</p>
<p>Navn Angivelse af navn</p>
<p>Steen Ragn</p>
<p>Dato og underskrift</p>
<p>28. marts 2014 </p>
<p>Navn Angivelse af navn</p>
<p> </p>
<p>Dato og underskrift</p>
<p> </p>
<p>Navn Angivelse af navn</p>
<p> </p>
<p>Dato og underskrift</p>
<p> </p>